

Psihološki aspekti u palijativnoj skrbi

POSLIJEDIPLOMSKI TEČAJ STALNOG MEDICINSKOG USAVRŠAVANJA I. KATEGORIJE

ZAGREB, ožujak 2015.

6.3.2015 (petak), 7.3.2015 (subota)

13.3.2015. (petak), 14.3.2015. (subota)

20.3.2015 (petak)

Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
Centar za palijativnu medicinu, medicinsku etiku i komunikacijske
vještine

CEPAMET

Hrvatsko društvo za zaštitu i unapređenje mentalnog zdravlja Hrvatskog liječničkog zbora
i

Hrvatsko psihološko društvo – Sekcija psihologa u palijativnoj skrbi

organiziraju

poslijediplomski tečaj stalnog medicinskog usavršavanja
I. kategorije

PSIHOLOŠKI ASPEKTI U PALIJATIVNOJ SKRBI

Voditelji:

prof.dr.sc. Veljko Đorđević, dr.med.

dr.sc. Lovorka Brajković, prof.klinički psiholog

doc. dr.sc. Marijana Braš, dr.med.

Zagreb, ožujak 2015.

06. i 07. 03. 2015.

13. i 14. 03. 2015.

20. 03. 2015.

www.penta-pco.com/paps

Cijenjene kolegice i kolege!

U Hrvatskoj, za razliku od brojnih drugih zemalja širom svijeta, još uvijek ne postoje posebna specijalizacija ili subspecijalizacija iz palijativne medicine i palijativne skrbi, kao ni specijalistički poslijediplomski studij. Stoga ovaj tečaj ima za cilj edukaciju polaznika koji već imaju znanja o osnovama palijativne skrbi o psihološkim aspektima palijativne skrbi. Psihijatrijsko/psihološki aspekti su izrazito važan aspekt i područje djelovanja svih stručnjaka koji se bave palijativnom skrbi. Prema preporukama Europskog udruženja za palijativnu skrb, svi profesionalci u palijativnoj skrbi moraju biti upoznati s osnovnim psihološkim obilježjima, pri čemu psiholozi i psihijatri trebaju usvojiti i specifična znanja iz psiholoških aspekata palijativne skrbi. Slijedom navedenog, tečaj je koncipiran da pruži osnovna i specifična psihološka obilježja te načine pružanja psihološke pomoći palijativnom bolesniku i članovima obitelji. Zbog toga će ovim tečajem biti obuhvaćena osnovna obilježja palijativne medicine, ali će se glavina edukacije temeljiti na brojnim psihološkim aspektima palijativne skrbi. Polaznici će steći znanja o psihološkim reakcijama bolesnika na neizlječivu bolest, važnim obilježjima odnosa bolesnik-liječnik u palijativnoj medicini kao i odnosima među članovima tima, priopćavanju loših vijesti i žalovanju, te vodećim psihološkim problemima i poremećajima u palijativnoj medicini. Poseban naglasak će se staviti na profesionalne uloge psihologa i psihijatra u palijativnoj skrbi, kao i različite terapijske metode, uključujući i upotrebu različitih tehnika savjetovanja i psihoterapijskih pravaca primjerenih za palijativnog bolesnika. Budući da je jedno od osnovnih obilježja palijativne skrbi rad u multidisciplinarnom timu, cjelokupna organizacija tečaja temelji se na zajedničkom učenju svih profesionalaca, s naglaskom na iskustveno učenje (igranje uloga, simulirani pacijenti, video prikazi i sl.).

Tečaj je namijenjen svim članovima multidisciplinarnog tima, posebno psiholozima i psihijatrija te je obvezna edukacija za psihologe za stjecanje posebne dopusnice za rad u palijativnoj skrbi (prema odluci Hrvatske psihološke komore). Tečaj je zamišljen kroz pet modula kroz pet dana, a svaki modul obuhvaća potrebna osnova znanja iz psiholoških aspekata palijativne skrbi potrebnih psiholozima/psihijatrija ali i ostalim profesionalcima koji su uključeni u pružanje palijativne skrbi.

PRIJAVA SUDJELOVANJA

Prijave se primaju na mail ana.jurasic@penta-zagreb.hr, na fax: 01 45 53 284, ili na adresu:

Penta d.o.o.

n/r Ana Jurašić

Izidora Kršnjavoga 25

10 000 Zagreb

s ispunjenim podacima iz prijavnice. Rok za prijavu: **02.03.2015.**

Više o tečaju na: www.penta-pco.com/paps

KOTIZACIJA

Kotizacija za sudjelovanje u tečaju iznosi **2.500,00** kn za liječnike specijaliste, **1.500,00** kn psiholozi i ostali članovi multidisciplinarnog tima i **1.000,00** kn za specijalizante, a uplaćuje se na IBAN Penta d.o.o. HR 07 2402006-1100058375 s naznakom „Za tečaj „**PSIHOLOŠKI ASPEKTI U PALIJATIVNOJ SKRBI**“. Molimo polaznike koji su uplatili kotizaciju, da uplatnicu ili presliku donesu sa sobom i pokažu tijekom registracije.

Tečaj je u postupku bodovanja Hrvatske psihološke komore, Hrvatske liječničke komore i Hrvatske komore medicinskih sestara.

Tečaj će se održati u prostorima CEPAMET-a, Šalata 4, u Zagrebu i ZIKZ-a Zagrebački institut za kulturu zdravlja, Kvaternikov trg 9, u Zagrebu.

PRELIMINARNI PROGRAM TEČAJA

OSNOVNA OBILJEŽJA PALIJATIVNE SKRBI

(Modul 1, Dan 1, od 9:00 – 19:00) – 6.3.2015 (petak)

- Definicija, povijesni razvoj palijativne skrbi u svijetu i Hrvatskoj (doc.dr.sc. Marijana Braš) – predavanje
- Opća i specijalistička palijativna skrb (akademkinja Vida Demarin, prof.dr.sc. Antonio Juretić) - predavanje
- Osnovni principi i vrijednosti palijativne skrbi, Modeli organizacije palijativne skrbi; Multidisciplinarni tim (doc.dr.sc. Marijana Braš) - seminar
- Epidemiologija smrti i umiranja: zdravstveno-statistički pokazatelji umiranja (prof.dr. Mirjana Kujundžić) - predavanje
- Simptomatologija umirućeg bolesnika; Psihološki aspekti umiranja, pružanja skrbi umirućem bolesniku i žalovanja (dr.sc. Lovorka Brajković) - predavanje
- Osnove palijativne skrbi u malignih i ne-malignih bolesti (doc.dr.sc. Marijana Braš) - predavanje
- Evaluacija rada u palijativnoj skrbi, Uvod u istraživački rad u palijativnoj skrbi (dr.sc. Lovorka Brajković) - seminar
- Bioetički i zakonodavni aspekti u palijativnoj medicini (doc.dr. Ana Borovečki) - predavanje
- Uloga duhovnosti (pater Mijo Nikić) - seminar
- Osobitosti gerijatrijske palijativne medicine (prof. dr. Ninoslav Mimica) – predavanje
- Osobitosti palijativne medicine kod oboljelih od demencije (doc.dr.sc. Nataša Klepac)
- Specifičnosti pedijatrijske palijativne medicine (doc. dr. Jasminka Stepan Giljević) - predavanje

KOMUNIKACIJA I PSIHOLOŠKI PROBLEMI U PALIJATIVNOJ MEDICINI (Modul 2, Dan 2. Od 9:00 do 19:00) - 7.3.2015. (subota)

- Osnovna obilježja komunikacije (prof.dr.sc. Veljko Đorđević) - predavanje
- Psihološke reakcije bolesnika na neizlječivu bolest (doc.dr.sc. Marijana Braš) - predavanje
- Priopćavanje loših vijesti (SPIKES protokol i drugi protokoli) (doc.dr.sc. Marijana Braš) – seminar
- Komunikacija među članovima tima (prof.dr.sc. Veljko Đorđević) - seminar
- Komunikacija s obitelji (prof.dr.sc. Veljko Đorđević) - seminar
- Komunikacija s djecom (dr.sc. Marina Grubić) - predavanje
- Žalovanje (dr. Branka Kandić-Splavski) – predavanje
- Specifičnosti komunikacijskih vještina u onkologiji (prof.dr.sc. Fedor Šantek)-predavanje
- Vježbe: Iskustvene grupe; praktično usvajanje komunikacijskih vještina u palijativnoj skrbi te prepoznavanje psiholoških odgovora palijativnog bolesnika (prof.dr.s.c Veljko Đorđević, doc.dr.sc. Marijana Braš, dr.sc. Lovorka Brajković, dr. Branka Kandić-Splavski)

PROFESIONALNA ULOGA PSIHOLOGA I PSIHIJATRA U PALIJATIVNOJ SKRBI

(Modul 3, Dan 3, od 9:00 do 19:00) - 13.3.2015 (petak)

- Bio-psiho-socijalni model u medicini i zdravstvenoj i kliničkoj psihologiji (dr.sc. Lovorka Brajković) - seminar
- Povijesni razvoj psihologije/psihijatrije, uloga psihologije/psihijatrije i njihova implikacija u palijativnoj skrbi (doc.dr.sc. Marijana Braš; dr.sc. Lovorka Brajković) - seminar
- Psihološka procjena u palijativnoj skrbi:
  - Psihopatologija – dijagnostički kriteriji, klasifikacija mentalnih poremećaja (doc.dr.sc. Igor Filipčić) - predavanje
  - Klinička procjena i neuropsihologijska procjena (dr.sc. Lovorka Brajković, mr.sc. Josip Lopižić) - predavanje
  - Savjetovanje prije uporabe psihologijskih tehnika procjene (dr.sc. Lovorka Brajković) - seminar
  - Diferencijalna dijagnoza simptoma i reakcija povezanih s životno ugrožavajućim stanjima – bolestima i psihičkim poremećajima; razlike između psihičkih poremećaja i prolaznih poremećaja prilagodbe vezanih za specifične životne događaje (doc. dr.sc.Marijana Braš) - seminar
- Specifičnost istraživačkog rada (dr.sc. Lovorka Brajković) - seminar
  - Glavna istraživačka pitanja u palijativnoj skrbi
  - Različite istraživačke metode
  - Kako napraviti istraživanje
  - Poznavanje psihometrije, valjanosti i pouzdanosti
  - Evaluacija i provjera korisnosti savjetovanja/psihoterapije
  - Etička pitanja

- Farmakoterapija i psihofarmakoterapija u palijativnoj skrbi (doc.dr.sc. Marijana Braš, dr. Vitomir Višić) - predavanje
- Specifičnosti komunikacijskih vještina s umirućim bolesnikom, članovima obitelji, njegovateljima i ostalim članovima palijativnog tima (prof.dr.sc. Veljko Đorđević) - seminar
- vježbe: Usvajanje komunikacijskih vještina – praktičan rad (prof.dr. Veljko Đorđević, doc. Marijana Braš, dr.sc. Lovorka Brajković)

Do slijedećeg modula polaznici trebaju donijeti snimku ili transkript razgovora s palijativnim bolesnikom/članom obitelji. Psiholozi trebaju napraviti dijagnostičku psihološku procjenu bolesnika, a psihijatri opisati rad s palijativnim bolesnikom – koju vrstu psihofarmakoterapije su prepisali, kako su to obrazložili bolesniku.

SAVJETOVANJE I PSIHOTERAPIJA

(Modul 4, Dan 4, od 9:00 do 18:00) - 14.3.2015. (subota)

- Klijentu usmjeren pristup, CALM terapija (dr.sc. Lovorka Brajković) – seminar
- Različiti psihoterapeutske modalitete i njihova efikasnost i ograničenja (doc.dr.sc. Marijana Braš) – seminar
- Psihoterapija/savjetovanje u žalovanju (dr.sc. Lovorka Brajković, doc.dr.sc. Marijana Braš, dr. Branka Kandić Splavski) - seminar
- Motivacijski intervju u palijativnoj skrbi (dr.sc. Lovorka Brajković) - seminar
- Kognitivno-bihevioralna psihoterapija u palijativnoj skrbi (dr. Branka Kandić Splavski) – seminar
- Efikasnost psiholoških intervencija i njihovih kombinacija s psihofarmakološkim intervencijama (doc.dr.sc. Marijana Braš) - seminar
- Konzultacije i supervizija tima (doc.dr. Marijana Braš, dr.sc. Lovorka Brajković) - seminar
- vježbe – rad na sebi (osvještavanje vlastitih mitova i stereotipa o palijativnoj skrbi), usvajanje osnova savjetovanja kroz praktični rad (prof.dr.sc. Veljko Đorđević, doc.dr. Marijana Braš, dr.sc. Lovorka Brajković, dr. Branka Kandić Splavski, mr. Josip Lopizić)

PRAKTIČNE VJEŠTINE

(MODUL 5, Dan 5, od 9:00 do 17:00) - 20.3.2015 (petak)

VJEŽBE: Polaznici će u malim grupama vježbati naučene module; prethodno će donijete zadane domaće zadatke koji će se zajedno evaluirati.

ISPIT – pismena forma

Psihološki aspekti u palijativnoj skrbi

POSLIJEDIPLOMSKI TEČAJ STALNOG MEDICINSKOG USAVRŠAVANJA I. KATEGORIJE

ZAGREB, ožujak 2015.

6.3.2015 (petak), 7.3.2015 (subota)

13.3.2015. (petak), 14.3.2015. (subota)

20.3.2015 (petak)

PRIJAVNICA

Ime i prezime _____ Titula _____

Ustanova (naziv i adresa) _____

_____

Tel. _____ Fax _____ E-mail _____

Specijalist/specijalizant (zaokružiti) iz područja _____

U _____, dana _____

_____
Potpis